

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय,
प्रेस विज्ञप्ती

२०७२ पौष १४ ।

आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ को मंसिर महिना सम्मको वार्षिक राजस्व संकलनको स्थितिका बारेमा माननीय अर्थमन्त्रीको समुपस्थितिमा अर्थमन्त्रालयका प्रमुख आर्थिक सल्लाहकार, अर्थ सचिव, राजस्व सचिव, मन्त्रालयका उच्च पदाधिकारीहरू, विभागीय प्रमुखहरू, उपत्यका स्थित कार्यालयका प्रमुखहरू लगायतको उपस्थितिमा समिक्षा बैठक सम्पन्न भयो ।

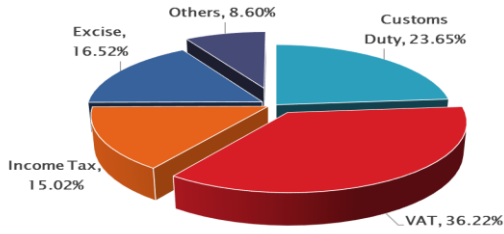
चालु आ.व.को मंसिर महिना सम्म राजस्व असुलीको लक्ष्य रु.१६२५९.३१ करोड रहेकोमा देशमा देखिएको असहज अवस्था एवं आपूर्ति प्रणालीमा देखिएको अवरोध समेतका बावजुत रु.११२८१.२१ करोड असुली भइ लक्ष्यको तुलनामा ६९ प्रतिशत प्रगति भएको छ । २०७२ मंसिर महिना सम्मको विभागगत राजस्व असुली अन्तर्गत आन्तरिक राजस्व विभागको लक्ष्य रु.५७ अर्ब ३६ करोड ९१ लाख रहेकोमा रु.४७ अर्ब १ करोड ३७ लाख असुली भइ लक्ष्यको तुलनामा ८२ प्रतिशत प्रगति भएको छ । यसैगरी भन्सार विभाग तर्फ ७८ अर्ब २३ करोड ४ लाखको लक्ष्य रहेकोमा ४६ अर्ब ४७ करोड ३७ लाख असुली भइ लक्ष्यको तुलनामा ५९.७२ प्रतिशत प्रगति भएको छ ।

आन्तरिक उत्पादनमा कमी, न्यून आयात, तथा आपूर्ति प्रणालीमा देखिएको असहज अवस्थाले गर्दा मूल्य वृद्धिमा चाप पर्न गएको छ । समिक्षा अवधि सम्म पूँजीगत खर्च करिब ६ प्रतिशतको हाराहारीमा मात्र भएको र खर्च गर्ने समय करिब ४५ प्रतिशत सकिइसकेको हुदा पूँजीगत खर्च लक्ष्य बमोजिम हुन नसक्दा चालू खर्च समेत प्रभावित हुन गइ राष्ट्रिय प्राथमिकताका आयोजनाहरूको समेत पुर्नप्राथमिकिकरण गर्नु पर्ने अवस्था रहेको छ ।

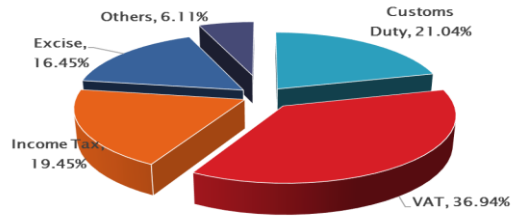
राजस्वको संरचनामा उल्लेखनीय परिवर्तन नभएता पनि कर राजस्व गत आ.व.को तुलनामा कमी भएको छ । शिर्षकगत असुलीमा आयकर तर्फ गत वर्षको तुलनामा राजस्व असुलीमा कमी नआएता पनि विगतका तीन वर्षमा श्रावण महिना बाहेक अन्य सम्पूर्ण राजस्व शिर्षकहरूको असुलीमा कमी आएको छ । भन्सार राजस्वमा मंसिर महिनामा केही सुधारका संकेतहरू देखिएतापनि बीरगञ्ज नाकामा रहेको अवरोध नहटे सम्म राजस्वमा सकारात्मक परिवर्तन आउने देखिदैन । समिक्षा अवधिमा गत आ.व.को मंसिर महिनासम्म र चालु आ.व.को मंसिर महिना सम्ममा देखिएको राजस्व असुलीको प्रवृत्ति विश्लेषण देहाय बमोजिम रहेको देखियो ।

मंसिर महिनासम्मको कर राजस्व संकलनको संरचना

FY 2071.072 upto Mangsir

FY 2072.073 upto Mangsir

२०७२ कार्तिक महिना सम्ममा शोधनान्तर बचत र व्यापार घाटा सकारात्मक भएता पनि अर्थतन्त्रका सबै गतिविधिहरू शिथिल हुन गइ आयात तर्फ मात्र करिव ३१ अर्ब राजस्वमा कमी आएको छ। बढ्दो शोधनान्तर बचत, अत्याधिक विदेशी मुद्राको संचिती, अधिक तरलता, न्यून सरकारी खर्च र खुम्चिएको अर्थतन्त्रलाई पुनर्जीवन प्रदान गर्न अर्थमन्त्रालयबाट मिति २०७२/०८/०८ मा जारी भएको श्वेतपत्र, बार्षिक कार्ययोजना कार्यान्वयन तथा तत्काल सुधार कार्ययोजना, न्यून राजस्व परिचालनको अवस्थामा राजस्वको वैकल्पिक कार्ययोजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा माननीय अर्थ मन्त्री, अर्थ मन्त्रायका प्रमुख आर्थिक सल्लाहकार, अर्थ सचिव तथा राजस्व सचिवज्यूहरूबाट मातहतका विभागीय प्रमुख तथा उपस्थित पदाधिकारीहरूलाई निर्देशन जारी भएको थियो। यसका साथै असहज अवस्थामा देखिएको न्यून राजस्व पूर्तिका लागि सामान्य अवस्थामा हामिले गरेको काम भन्दा उच्च मनोबलका साथ कार्य गरी शिथिल अवस्थामा जान लागेको देशको अर्थतन्त्रलाई सुधारोन्मुख बनाउन, औपचारिक अर्थतन्त्रलाई सवल बनाउन माननीय मन्त्रीज्यूबाट मातहतका पदाधिकारीहरूलाई निर्देशन दिनु भयो। यसका साथै राजस्व प्रशासनले कार्यसम्पादनमा सुधार गर्ने, राजस्व छली र चुहावटलाई प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्न समेत निर्देशन दिनु भयो।

२०७२ मंसिर १४।